



Guía Docente

| Datos Identificativos | | | | | 2014/15 |
|-----------------------|--|--------------------|-----------------------|----------|-----------|
| Asignatura (*) | Terapia Ocupacional para a Autonomía Persoal no adulto con Disfunción na Saúde Mental | | | Código | 653G01306 |
| Titulación | Grao en Terapia Ocupacional | | | | |
| Descritores | | | | | |
| Ciclo | Período | Curso | Tipo | Créditos | |
| Grao | 2º cuatrimestre | Terceiro | Obrigatoria | 7.5 | |
| Idioma | Castelán | | | | |
| Prerrequisitos | | | | | |
| Departamento | Ciencias da SaúdeMedicina | | | | |
| Coordinación | Canosa Domínguez, Nereida María | Correo electrónico | nereida.canosa@udc.es | | |
| Profesorado | Canosa Domínguez, Nereida María | Correo electrónico | nereida.canosa@udc.es | | |
| Web | | | | | |
| Descrición xeral | <p>Esta materia tiene como objetivo acercar al alumno/a al proceso de intervención de Terapia Ocupacional, en el adulto con disfunción en la salud mental, proporcionando para ello los principios teóricos y filosóficos que sostienen y fundamentan la práctica profesional del terapeuta ocupacional en este ámbito.</p> <p>Descriptor:</p> <p>Fundamentos de la promoción de la autonomía personal y valoración de la dependencia en las actividades de la vida diaria con y sin adaptaciones y/o ayudas técnicas. Análisis de la ocupación en Terapia Ocupacional y su utilización terapéutica. Terapia Ocupacional para la integración (salud mental). Aplicación de la actividad ocupacional.</p> | | | | |

Competencias da titulación

| Código | Competencias da titulación |
|--------|---|
| A6 | Trabajar en la sociedad con individuos y grupos para fomentar la promoción de la salud, la prevención, la rehabilitación y el tratamiento. |
| A7 | Escoger, modificar y aplicar teorías apropiadas, modelos y métodos de la práctica para encontrar la ocupación según las necesidades de salud de individuos/poblaciones. |
| A8 | Uso profesional y ético del razonamiento efectivo en todas las partes del proceso de terapia ocupacional. |
| A9 | Utilizar el potencial terapéutico de la ocupación a través del uso de la actividad y el análisis y síntesis ocupacional. |
| A10 | Adaptar y aplicar el proceso de terapia ocupacional en estrecha colaboración de individuos/población. |
| A11 | Trabajar para facilitar entornos accesibles y adaptados y promover la justicia ocupacional. |
| A13 | Buscar activamente, evaluar críticamente y aplicar los rangos de información y de evidencia para asegurar que la práctica es actualizada y relevante al cliente. |
| A14 | Valorar críticamente la práctica de la terapia ocupacional para asegurar que el foco está sobre la ocupación y el funcionamiento ocupacional. |
| A15 | Trabajar según los principios de la práctica centrada en el cliente. |
| A16 | Construir una relación terapéutica como base del proceso de la terapia ocupacional. |
| A17 | Establecer sociedades de colaboración, consultar y aconsejar a clientes, trabajadores sociales, miembros de equipo y otros en la práctica de la ocupación y la participación. |
| A18 | Colaborar con clientes para abogar al derecho de tener sus necesidades ocupacionales satisfechas. |
| A19 | Apreciar y respetar las diferencias individuales, creencias culturales, costumbres y su influencia sobre la ocupación y la participación. |
| A20 | Preparar, mantener y revisar la documentación de los procesos de terapia ocupacional. |
| A23 | Practicar de manera ética, respetando a los clientes, teniendo en cuenta los códigos profesionales de conducta para terapeutas ocupacionales. |
| A24 | Mostrar seguridad, autoconocimiento, autocrítica y conocimientos de sus propias limitaciones como terapeuta ocupacional. |
| A29 | Desarrollar el conocimiento de ocupación y de la práctica de la terapia ocupacional. |
| B2 | Resolver problemas de forma efectiva. |
| B3 | Aplicar un pensamiento crítico, lógico y creativo. |
| B4 | Trabajar de forma autónoma con iniciativa. |



| | |
|-----|---|
| B5 | Trabajar de forma colaborativa. |
| B9 | Capacidad de aplicar los conocimientos a la práctica. |
| B24 | Habilidades de gestión de la información (habilidad para buscar y analizar información proveniente de diversas fuentes). |
| B36 | Preocupación por la calidad. |
| C4 | Desarrollarse para el ejercicio de una ciudadanía abierta, culta, crítica, comprometida, democrática y solidaria, capaz de analizar la realidad, diagnosticar problemas, formular e implantar soluciones basadas en el conocimiento y orientadas al bien común. |
| C7 | Asumir como profesional y ciudadano la importancia del aprendizaje a lo largo de la vida. |

| Resultados da aprendizaxe | | | |
|---|---|------------------------------|----|
| Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe) | Competencias da titulación | | |
| Promocionar a autonomía personal e a participación social do usuario nos diferentes contextos e entornos (físico, cultural, social, personal, virtual, espiritual). En definitiva, coñecementos e capacidades para aplicar á teoría e á práctica de Terapia Ocupacional. | A9 A10 A18 A19 | B3 B4 B9 B24 | C7 |
| Manter e mellorar a calidade de vida dos usuarios. | A15 A19 A20 A23 A24 | B4 B5 B9 B24 B36 | C7 |
| Desenvolver coñecemento e capacidade para aplicar as ocupacións terapêuticamente e coñecemento e capacidade para aplicar as Actividades da Vida Diaria terapêuticamente en todas as áreas de desempeño ocupacional. | A6 A9 A11 A13 A14 A23 | B2 | C4 |
| Capacidade para identificar e anticipar situacións de risco no adulto con posibilidade de presentar disfunción ocupacional debido ás condicións contextuais. | A20 A29 | B3 B9 | C7 |
| Intervir coa persoa adulta, nas patoloxías/trastornos de saúde mental incidentes nesa etapa vital que ocasionan unha mingua do seu desempeño ocupacional e, polo tanto, da autonomía persoal. | A7 A8 A11 A17 A18 A19 A29 | B3 B9 B24 | C7 |
| Adquirir destrezas na implementación do programa terapêutico personalizado (segundo o usuario, en función da súa historia persoal, da patoloxía que presenta e do período evolutivo desta). E adquirir a capacidade de establecer unha relación terapêutica apropiada aos diferentes momentos do ciclo vital da persoa. | A10 A16 | B4 B9 | C7 |

| Contidos | |
|--|---|
| Temas | Subtemas |
| Tema 1.- Marco conceptual: Contextualización e razoamento introdutorio desde Terapia Ocupacional ó ciclo vital (Tema transversal do nivel intermedio do Título. Impartido pola Profa. Inés Viana Moldes) | 1.1 Análise das necesidades de saúde e benestar 1.2 Análise das principais ocupacións no adulto 1.3 Análise dos recursos comunitarios 1.4 Análise dos medios de comunicación e valores |
| Tema 2.- Calidade de vida (Tema transversal do nivel intermedio do Título. Impartido pola Profa. Adriana Ávila Álvarez) | 2.1 Aproximación desde Terapia Ocupacional 2.2 Historia de vida |



| | |
|--|---|
| Tema 3.- Autores de referencia en Terapia Ocupacional: Adulto II | 3.1 Comprensión do desenvolvemento teórico 3.2 Análisis y reflexión de los contextos históricos y socioculturales |
| Tema 4.-Rede de servizos: recursos existentes (ou por desenvolver) para o Adulto II | 4.1 Características e enfoques dos diferentes dispositivos 4.2 Lexislación que afecta ó servizo e á súa práctica 4.3 Habilidades, funcións e rol do terapeuta ocupacional 4.4 Relación co equipo interdisciplinar 4.5 Perfil dos usuarios |
| Tema 5.- Proceso de Terapia Ocupacional no Adulto II: Autonomía persoal e Participación Social (Tema transversal do nivel intermedio do Título. Impartido pola *Profa. Nereida Canosa Domínguez e **Profa. Thais Pousada García) | 5.1 Derivación 5.2 Screening e valoración inicial 5.3 Modelos de Práctica de Terapia Ocupacional aplicados ao eido de adultos II: Modelo Canadiense do Desempeño Ocupacional, Modelo de Ocupación Humana, Modelo Kawa, Modelo de adaptación a través da ocupación, Modelo Cognitivo Perceptual. Marco de Traballo para a Práctica de Terapia Ocupacional: Dominio e Proceso; Integración sensorial* 5.4 Avaliación ocupacional: usuarios, institucións e poboacións 5.5 Avaliación dos contornos significativos: domicilio centro de formación, centro laboral, centro de ocio e tempo libre y demais recursos comunitarios 5.6 Planificación de metas e obxectivos coa persoa e coordinación co equipo interdisciplinar 5.7 Intervención desde Terapia Ocupacional. Consenso co usuario/familia/profesionais, tendo en consideración os contornos significativos, as características e as prioridades do usuario, así como as patoloxías/trastornos de maior incidencia que poden causar disfunción ocupacional 5.8 Produtos de apoio: factores ambientais que actúan como facilitadores/barreiras de participación en ocupacións do adulto II** 5.9 Asesoría de terapia ocupacional cos adultos: demais profesionais, familiares, amigos e outros. 5.10 Planificación da alta, seguimento e derivación |
| Tema 6.- Deseño, xestión, planificación e avaliación da Calidade do servizo de Terapia Ocupacional: Adulto II | 6.1 Dirección de recursos, estudos de custo, administración e coidado dos servizos e equipamentos nos eidos sanitarios e comunitarios (domiciliario, formativo, laboral, entre outros) 6.2 Actualización permanente do profesional |

| Planificación | | | |
|--------------------------|-------------------|---|--------------|
| Metodoloxías / probas | Horas presenciais | Horas non presenciais / traballo autónomo | Horas totais |
| Estudo de casos | 13 | 15 | 28 |
| Prácticas de laboratorio | 16 | 33 | 49 |
| Saídas de campo | 1 | 24.5 | 25.5 |
| Sesión maxistral | 25 | 10 | 35 |
| Proba oral | 1 | 15 | 16 |
| Proba mixta | 2 | 30 | 32 |
| Atención personalizada | 2 | 0 | 2 |

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

| Metodoloxías | |
|--------------|------------|
| Metodoloxías | Descrición |



| | |
|--------------------------|---|
| Estudo de casos | <p>Metodoloxía onde o suxeito se enfrenta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.</p> <p>Permite adquirir as competencias específicas referenciadas nesta materia.</p> |
| Prácticas de laboratorio | <p>Metodoloxía que permite que os estudantes aprendan efectivamente a través da realización de actividades de carácter práctico, tales como demostracións, exercicios, experimentos e investigacións.</p> <p>Permite adquirir as competencias específicas referenciadas nesta materia.</p> |
| Saídas de campo | <p>Actividades desenvolvidas nun contexto externo ao contorno académico universitario (empresas, institucións, organismos, monumentos, etc.) relacionadas co ámbito de estudo da materia. Estas actividades céntranse no desenvolvemento de capacidades relacionadas coa observación directa e sistemática, a recollida de información, o desenvolvemento de produtos (bosquexos, deseños, etc.), etc.</p> <p>Permite adquirir as competencias específicas referenciadas nesta materia.</p> |
| Sesión maxistral | <p>Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.</p> <p>A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóse reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.</p> <p>Permite adquirir as competencias específicas referenciadas nesta materia.</p> |
| Proba oral | <p>Proba na que se busca responder, de forma oral, a preguntas curtas ou de certa amplitude, valorando a capacidade de razoamento (argumentar, relacionar, etc.), creatividade e espírito crítico. Permite medir as habilidades que non poden avaliarse con probas obxectivas como a capacidade de crítica, de síntese, de comparación, de elaboración e de orixinalidade do estudante; polo que implica un estudo amplo e profundo dos contidos, sen perder de vista o conxunto das ideas e as súas relacións.</p> |
| Proba mixta | <p>Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas.</p> <p>En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de desenvolvemento. Ademais, en canto a preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación.</p> <p>Permite adquirir as competencias específicas referenciadas nesta materia.</p> |

Atención personalizada

| Metodoloxías | Descrición |
|-------------------------------------|---|
| Estudo de casos Sesión maxistral | <p>A atención personalizada farase mediante titorías personalizadas directas e virtuales, individuais e grupais.</p> <p>O docente responsable da materia estará dispoñible no despacho do centro segundo o horario de titoría, establecido ó inicio da materia.</p> |

Avaliación

| Metodoloxías | Descrición | Cualificación |
|--------------|------------|---------------|
|--------------|------------|---------------|



| | | |
|--------------------------|--|----|
| Estudo de casos | <p>Metodoloxía onde o suxeito se enfrenta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.</p> <p>O alumno/a realizará casos clínicos, que serán analizados desde os distintos modelos de práctica de terapia ocupacional específicos en saúde mental.</p> | 30 |
| Prácticas de laboratorio | Obligatoria. Se valorará: la puntualidad, la asistencia, la responsabilidad, la iniciativa, el interés, la actitud ante las normas, la relación con el equipo de compañeros, la integración y la aplicación de conceptos teóricos-prácticos adquiridos previamente, las destrezas y los conocimientos adquiridos. | 20 |
| Proba mixta | Se valorará, además de los conocimientos adquiridos, la capacidad de expresión escrita del alumno (evaluando de forma negativa los errores gramaticales y ortográficos), y la integración de conceptos. | 25 |
| Saídas de campo | Se valorará la capacidad de análisis del entorno y la descripción escrita realizada por el alumno (evaluando de forma negativa los errores gramaticales y ortográficos), así como la aplicación de los conocimientos teórico-prácticos y la capacidad de síntesis. | 15 |
| Proba oral | Proba na que se busca responder, de forma oral, a preguntas cortas ou de certa amplitude, valorando a capacidade de razoamento (argumentar, relacionar, etc.), creatividade e espírito crítico. Permite medir as habilidades que non poden avaliarse con probas obxectivas como a capacidade de crítica, de síntese, de comparación, de elaboración e de orixinalidade do estudante; polo que implica un estudo amplo e profundo dos contidos, sen perder de vista o conxunto das ideas e as súas relacións. | 10 |

Observacións avaliación

Os aspectos e criterios que se terán en conta ao avaliar as actividades que se van realizar segundo dita metodoloxía, son a asistencia, participación e compromiso individual e grupal, coherencia dos contidos abordados, coñecementos amosados na proba mixta e na proba oral e competencias referidas para esta materia.

O sistema de cualificacións expresarase mediante cualificación numérica acordo co establecido no art. 5 do Real Decreto 1125/2003 de 5 de setembro (BOE 18 de setembro), polo que se establece o sistema europeo de créditos e o sistema de cualificacións nas titulacións universitarias de carácter oficial e validez en todo o territorio nacional

Sistema de cualificacións: 0-4.9=Suspense 5-6.9=Aprobado 7-8.9=Notable 9-10=Sobresaliente 9-10 Matrícula de Honor (Graciable).

Para aprobar a materia, o alumno debe entregar todos os traballos, participar no laboratorio e ter unha cualificación mínima de 1.25 puntos na proba mixta e de 0.5 na proba oral. É dicir, só se terán en conta para a cualificación final da materia todas as notas dos traballos de Estudo de Casos, Laboratorios e Saída de campo, se o alumno ten unha puntuación mínima de 1.75 nas probas (suma da proba mixta e proba oral). En caso contrario, a nota da convocatoria corresponderá á nota acadada nas probas e as notas dos demais traballos se terán en conta para a cualificación do alumno na segunda oportunidade (xullo).

Fontes de información

| | |
|------------------------------------|--|
| Bibliografía básica | - Moruno, P. y Talavera M.A. (2012). Terapia Ocupacional en Salud Mental . Elsevier España |
| Bibliografía complementaria | |



Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

1.- Para axudar a conseguir un contorno inmediato sostible e cumprir co obxectivo estratéxico 9 do "I Plan de Sostenibilidade Medio-ambiental Green Campus FCS", os traballos documentais que se realicen nesta materia:a.- Na súa maioría se solicitarán en formato virtual e soporte informático.b.- De realizarse en papel:Non se empregarán plásticos.
- Realizaranse impresións a dobre cara.
- Empregarase papel reciclado.
- Evitarase a impresión de borradores.2.- O profesor responsable resérvase a posibilidade de realizar algún cambio na avaliación ou outros aspectos que serán notificados aos estudantes coa suficiente antelación.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías